

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15588/2023
06.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Момчило Деспотовић, адвокат из ..., против тужене-противтужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., ради одржавања личних односа по тужби и ради измене одлуке о издржавању по противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 167/23 од 22.03.2023. године, у седници већа одржаној 06.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца-противтуженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 167/23 од 22.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П2 116/22 од 17.01.2023. године, ставом првим изреке, уређено је одржавање личних односа између мал. ВВ и тужиоца-противтуженог, на тај начин што ће тужилац-противтужени виђати мал. ВВ сваке среде у недељи од 16 до 19 часова, прве и треће суботе у месецу од 09 до 19 часова, сваког 09. јануара у години, на дан крсне славе Свети Стефан, од 09 до 19 часова, а државним празницима - 01. мај и Нову годину и верским празницима - Божић и Ускрс наизменично, с тим да први следећи државни празник дете проведе са оцем у периоду од 10 до 19 часова и да ће тужилац-противтужени преузимати и враћати дете на адреси на којој дете живи са мајком, а одбијен као неоснован тужбени захтев да се начин одржавања личних односа детета са оцем уреди на тај начин што би тужилац-противтужени са дететом проводио време сваке среде од 16 до 19 часова када ради преподневну смену и од 08,30 до 11,30 када ради послеподневну смену, сваког другог викенда у месецу, од суботе у 08 ујутру до 20 сати у недељу увече, а осталим викендима сваке суботе од 09 до 19 часова, на дан крсне славе тужиоца 09. јануара почев од 08 сати ујутро до 20 часова увече, затим почев од 2022. године до доношења пресуде, наизменично за државне празнике, Нову годину од 31. децембра у 12 часова до 02. јануара до 12 часова и 01. мај од 08 сати ујутру до 20 сати увече, верске празнике, Божић и Ускрс, почев од 17 часова уочи тих празника и до 20 сати на дан самог

празника. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев и обавезан тужилац-противтужени да на име свог доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа месечни износ од 15.000,00 динара, најкасније до 10. у месецу за текући месец, почев од 01.12.2022. године па убудуће, док за то постоје законом предвиђени услови, на рачун законског заступника малолетног детета, мајке ББ. Ставом трећим изреке, одлучено је да се овом пресудом мења пресуда Основног суда у Ваљеу П2 91/20 од 13.01.2022. године у ставовима трећем и четвртном изреке пресуде, којима је одлучено о начину одржавања личних односа између малолетног детета и тужиоца и висини обавеза тужиоца у издржавању мал. ВВ. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 167/23 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца-противтуженог и првостепена пресуда потврђена у одбијајућем делу става првог изреке и ставу четвртном изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца-противтуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац-противтужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023), Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца-противтуженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Ваљеу П2 91/20 од 13.01.2022. године уређен је начин одржавања личних односа између оца и малолетног детета, тако да отац понедељком у периоду од 16,30 до 18,30 сати виђа мал. дете на адреси мајке, а средом и суботом у истом периоду преузима и враћа дете на адресу мајке. Из основног и допунских налаза и мишљења органа Центра за социјални рад „Колубара“ Ваљево утврђено је да дете има редовне и квалитетне односе са оцем, да мајка не ускраћује њихова виђања, да отац има адекватне могућности да учествује у периоду одрастања детета и да су се стекли услови да се раније одређени модел прошири, на начин ближе одређен у ставу првом изреке првостепене пресуде, али и даље без остајања детета код оца на спавању, јер се дете кога је мајка до скоро дојила и даље буди ноћу, да је реаговало када је спавало ван куће код бабе и деде по мајци, те да би нагла промена до сада устаљеног режима виђања са оцем могла имати последице у виду потенцијалних адаптационих проблема.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом члана 61. став 1. Породичног закона којим је прописано да дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи, закључили да су се стекли услови за измену претходно одређеног модела виђања оца – тужиоца са мал. дететом, који је био одређен пресудом Основног суда у Ваљеу П2 91/20 од 13.01.2022. године. Судови су одлуку о тужбеном захтеву донели имајући у виду основни и

допунске извештаје Центра за социјални рад у Ваљеву, руководећи се најбољим интересом мал.детета, у смислу одредбе члана 266. став 1. Породичног закона.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна оцена доказа и правилно и потпуно утврђено чињенично стање на ком је заснована побијана пресуда, као и правилна примена материјалног права.

Према члану 3. Конвенције о правима детета најбољи интерес детета треба да буде од првенственог значаја у свим активностима које се тичу деце без обзира које институције или органи предузимају ове активности. Чланом 8. став 1. Конвенције прописано је да се државе чланице обавезују да поштују право детета на очување свог идентитета, укључујући држављанство, име и породичне везе, како је то признато законом, без незаконитог мешања, а чланом 9. став 3. право детета одвојеног од једног или оба родитеља да редовно одржава личне односе и непосредне контакте са оба родитеља, осим ако је то у супротности са најбољим интересом детета.

Најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја, а елементи за процену најбољег интереса детета, између осталог су узраст и пол детета, емоционалне и развојне потребе детета (васпитне, здравствене, потребе становања, исхране, одевања) и способност родитеља да потребе детета задовоље.

У конкретном случају нижестепени судови су правилно ценили елементе процене најбољег интереса мал. детета и одлуку о проширењу постојећег модела виђења детета са оцем донели на основу прихваћеног мишљења Центра за социјални рад „Колубара“, који је према стању у списима дат на основу процене родитељских капацитета парничних странака, анализе целокупне породичне ситуације и према ком је, иако оба родитеља задовољавају родитељске капацитете и мотивисани су да одговоре потребама детета, у најбољем интересу мал. детета превасходно због узраста, емоционалне везаности и веће упућености на мајку, да односе са оцем остварује у проширеном моделу, али за сада у овом календарском узрасту без останка детета на спавању код оца, односно ноћења током викенда. Како је налаз Центра дат након обављене комплетне стручне процедуре и примедбама тужиоца није доведен у сумњу, и по оцени Врховног суда у циљу потпуног и правилног утврђења чињеничног стања није било потребно извођење доказа комисијским вештачењем које би могло довести до излагања детета трауми.

Најбољи интерес детета је увек приоритетан када се одлучује о заштити његових права и цени се према околностима сваког конкретног случаја, што су нижестепени судови правилно учинили. Одређени начин одржавања личних односа детета са оцем у овом моменту је примерен постојећим приликама и усклађен је са узрастом детета од три године и његовим садашњим развојним потребама. Истовремено, одлука о проширењу досадашњег модела виђања омогућава тужиоцу, као родитељу који не врши родитељско право, да прати раст и развој детета и да утиче на његово васпитање, тим пре што мајка не ускраћује, већ подржава виђање детета са оцем, па нема сметњи да тужилац у каснијем календарском узрасту детета, када дете буде спремно да са оцем проводи викенд у континуитету тражи проширење сада одређеног модела одржавања личних односа.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић